

АДАПТИВНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИЙ СУПРОВІД НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІДКРИТОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

ГУМЕННА Лідія, науковий співробітник Відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України, м. Київ, Україна.

ADAPTIVE INFORMATION AND ANALYTICAL SUPPORT FOR NATIONAL-PATRIOTIC EDUCATION OF APPLICANTS FOR PRE-HIGHER PROFESSIONAL EDUCATION IN AN OPEN EDUCATIONAL SPACE

HUMENNA Lidi, Researcher of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine.

email: red_ipto@ukr.net, <http://orcid.org/0000-0003-3813-5894>

Актуалізація національно-патріотичного виховання здобувачів фахової передвищої освіти в умовах воєнної агресії проти України суттєво змінює підходи до організації освітнього процесу та інформаційної взаємодії. Освітнє середовище, що дедалі активніше функціонує у відкритому цифровому просторі, висуває нові вимоги до змісту, форм і технологій виховного впливу. У цих умовах особливого значення набуває адаптивний інформаційно-аналітичний супровід, спрямований на забезпечення системності, актуальності та педагогічної доцільності інформаційних потоків, які формують громадянську позицію, національну ідентичність і соціальну відповідальність молоді [1].

Відкритий освітній простір характеризується динамічністю, багатоканальністю та постійною взаємодією формальної й неформальної освіти. Здобувачі фахової передвищої освіти перебувають у ситуації постійного інформаційного навантаження, що включає освітні платформи, соціальні мережі, цифрові медіа та мережеві спільноти. За таких умов національно-патріотичне виховання не може обмежуватися традиційними заходами або епізодичними інформаційними кампаніями. Воно потребує цілісної системи супроводу, здатної адаптуватися до змін інформаційного середовища та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

Адаптивний інформаційно-аналітичний супровід у контексті національно-патріотичного виховання доцільно розглядати як комплекс педагогічно виважених дій, спрямованих на відбір, аналіз, інтерпретацію та подання інформації з урахуванням актуальних соціокультурних викликів. Його завданням є не лише інформування, а й формування критичного мислення, здатності до усвідомленого сприйняття подій, пов'язаних із державотворенням, захистом національних цінностей та історичною пам'яттю.

Особливістю такого супроводу є його адаптивність, що проявляється у гнучкому реагуванні на зміни суспільно-політичної ситуації, освітніх запитів молоді та цифрових інструментів комунікації. У практиці закладів фахової передвищої освіти це знаходить відображення у використанні аналітичних оглядів, тематичних цифрових добірок, інтерактивних інформаційних ресурсів і візуалізованих матеріалів, які органічно інтегруються в освітній процес. Такий підхід сприяє формуванню стійкого інтересу до питань національної ідентичності та активної громадянської позиції.

Інформаційно-аналітичний компонент супроводу передбачає постійний моніторинг інформаційного простору, виявлення деструктивних наративів і маніпулятивного контенту, а також створення альтернативного якісного інформаційного продукту, орієнтованого на молодіжну аудиторію. У цьому контексті важливу роль відіграє педагогічний аналіз джерел

інформації та їх відповідність освітнім і виховним завданням. Завдяки цьому забезпечується не лише захист здобувачів освіти від інформаційних загроз, а й розвиток умінь самостійної оцінки інформації.

Умови відкритого освітнього простору сприяють розширенню можливостей для партнерської взаємодії між закладами освіти, громадськими організаціями, культурними інституціями та цифровими спільнотами [2]. Адаптивний інформаційно-аналітичний супровід у цьому випадку виступає інструментом координації спільних ініціатив, спрямованих на утвердження національно-патріотичних цінностей. Він забезпечує узгодженість виховних впливів і сприяє створенню єдиного смислового поля, у якому здобувачі освіти можуть осмислювати власну роль у розвитку держави.

Таким чином, адаптивний інформаційно-аналітичний супровід національно-патріотичного виховання здобувачів фахової передвищої освіти в умовах відкритого освітнього простору постає як важливий чинник підвищення ефективності виховної роботи. Його впровадження створює умови для формування ціннісних орієнтацій молоді, здатної до свідомого громадянського вибору, активної участі в суспільному житті та збереження національної ідентичності в умовах цифрової трансформації освіти.

Список використаних джерел:

1. Міняйлова А. В. *Національно-патріотичне виховання студентів у процесі навчання іноземних мов в умовах протистояння України російській агресії (2022–2024 рр.)* // Наукові записки. Серія: Педагогічні науки. 2024. № 215. С. 214–219. DOI: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2024-1-215-214-219>

2. Квас О. *Особливості національно-патріотичного виховання студентської молоді в умовах відкритого освітнього простору* // Актуальні питання гуманітарних наук. 2021. Вип. 81, т. 1. С. 37–42. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/81-1-42>.

БАЗОВІ ПОНЯТТЯ ВІДКРИТОЇ НАУКИ В КОНТЕКСТІ АДАПТИВНОГО СУПРОВІДУ ОСВІТНІХ ПРАКТИК

Юлія КРАВЧЕНКО, науковий співробітник відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України, м. Київ, Україна

BASIC CONCEPTS OF OPEN SCIENCE IN THE CONTEXT OF ADAPTIVE SUPPORT OF EDUCATIONAL PRACTICES

Julia KRAVCHENKO, Researcher of the Department of Scientific Information and Analytical Support of Education, V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, NAES of Ukraine, Kyiv, Ukraine

email: krav.ju.a@gmail.com, ORCID iD: <https://orcid.org/0009-0008-6147-4599>

Сучасний розвиток цифрових технологій та глобалізаційні процеси зумовлюють трансформацію традиційних моделей освіти і науки. Відкрита наука (Open Science) – це міжнародно визнана парадигма, спрямована на забезпечення доступності, прозорості та інклюзивності наукових знань.

У контексті виконання концептуально-аналітичного етапу наукового дослідження «Науково-аналітичний супровід розбудови єдиного інформаційного простору відкритої освіти» (2026–2028, наук. керівник М. Ростока) у публікації виокремлено деякі основні базові поняття відкритої науки та проаналізовано взаємозв'язок відкритої науки та адаптивного супроводу освітніх практик.